

Akava

20. 1. 2022

Akavan esitykset – mielenterveyden ja työkyvyn tukeminen

Ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen

- Työterveyshuoltolaissa säädetään säännöllisistä, määräajoin toteutettavista fyysisiä ja psykososiaalisia työkykyriskejä ennakoivista työterveystarkastuksista osana työterveyshuoltoa. Kartoitusten yhteydessä tunnistetaan myös olemassa olevaa osaamista ja osaamisen puutteita sekä ohjataan kehittämään osaamista.
- Työterveyshuoltolaissa määritellään täsmällisemmin ennaltaehkäisevä toiminta ja työkykyä ylläpitävä toiminta siten, että henkisen hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukeminen varmistetaan lakisääteisenä työterveyspalveluna.
- Laissa säädetään työntekijän oikeudesta käyttää työterveyshuoltopalveluita työajalla.
- Työkykyä tuetaan lisäämällä moniammatillisuutta työterveyshuollossa. Työterveyshuollon ammattiryhmien määrittelyä laissa tarkastellaan.
- Työterveyshuollon pätevyitysmkoulutus (15 op) siirretään osaksi koulutusjärjestelmän kustannuksia pois yksilön tai työnantajan vastuulta.

Mielenterveys

- Lainsäädännössä täsmennetään työuupumuksen määritelmä sekä säädetään toimenpiteistä työkyvyn palauttamiseksi.
- Työterveyshuollolle säädetään velvoite aloittaa keskustelut ja sopia toimenpiteistä työnantajan kanssa, mikäli työyhteisössä ilmenee haitallista ja jatkuvaa koko työyhteisöön tai sen osaan kohdistuvaa psykososiaalista kuormitusta. Työntekijöiden yksityisyyden suoja on varmistettava.
- Työterveyshuollon yhteistoiminnassa sovitaan mielenterveyttä tukevista palveluista sekä oikeudesta lyhytpsykoterapiaan osana työterveyshuoltoa.
- Esihenkilöiden koulutusta ja osaamista työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtamisesta, ennaltaehkäisevästä työstä ja työterveyshuollon palveluista lisätään. Työsopimuslain ja työturvallisuuslain perehdyttämistä koskevia säännöksiä täsmennetään siten, että työntekijöiden työhyvinvoinnin sekä osaamisen ja digitaalitojen kehittäminen otetaan vahvemmin huomioon.

Työkyvyn ja työhön paluun tukeminen työpaikalla

- Työturvallisuuslakia täsmennetään siten, että riskit arvioidaan myös työhön palatessa pitkän sairauspoissaolon jälkeen.
- Työtä on tarvittaessa muokattava työkykyä vastaavaksi, kunnes työkyky on palautunut.
- Osaamisen päivittäminen ja perehdyttäminen toteutetaan työhön palattaessa ja tarvittaessa järjestetään koulutusta.
- Työntekijän oikeutta osa-aikatyöhön ja työnantajan veloitetta järjestää osa-aikatyötä osasairauspäivärahaa ja osatyökyvyttömyyseläkettä koskevissa tilanteissa vahvistetaan. Tällöin myös työkuormaa vähennetään ja työn mitoitus arvioidaan työaikaa vastaavaksi. Työntekijällä on oikeus palata aiempaan työhön.
- Työntekijän oikeutta osasairauspäivärahaan laajennetaan.
- Sairausloman aikainen yhteydenpito ja yhteistyö työterveyshuollon kanssa säädetään työnantajaa vahvemmin velvoittavaksi sairausloman aikaisissa tarkastuspisteissä. Tarkastuspisteiden yhteydessä on tarkasteltava mahdollista työhön paluuta sekä tarvittavaa työn ja työajan muokkaamista. Työntekijän tarvitsemat palvelut ja tukimuodot on käytävä läpi.